

Lounais-Suomen syysilmoituskoulutus to 15.1.2026, kysymykset ja vastaukset

Ennakkoon tulleet kysymykset (2 kpl):

K: Pitääkö lehmien laidunaikana sotkemat nurmialueet merkitä "muokattuna"?

V: Mikäli lohko on kauttaaltaan tallottu niin, ettei kasvustoa ole, niin se pitää ilmoittaa kasvipeitteettömäksi. Lohkon voi myös jakaa eri toimenpidelohkoiksi, joissa ilmoitetaan aitoa kasvipeitealaa ja kasvipeitteetöntä. Alle viiden aarin kasvipeitteettämiä aloja, joita voi olla esim. ruokintapaikkojen yhteydessä, ei tarvitse huomioida.

K: Tila joka ainoastaan vastaanottaa lietettä. Mikäli syysilmoituksessa ilmoitettu levitetty lietemäärä on isompi kuin vastaanotettu, joka johtuu alkuvarastosta ja / tai sadannasta kattamattomaan säiliöön. Miten tällainen tulee huomioida / ilmoittaa?

V: Pääsääntöisesti tukea maksetaan sopimuksen lietemäärän perusteella. Alkuvarastoista pitäisi olla luotettava selvitys, kuten että edellisvuonna on vastaanotettu sopimuksen perusteella enemmän kuin on ilmoitettu levitetyksi vuoden 2024 syysilmoituksella.

Koulutuksen aikana tulleet kysymykset:

K: Riistapelto, sänki vai kasvijäte?

V: Alan voi ilmoittaa aitona kasvipeitteenä. Ei voi ilmoittaa kasvijätteenä.

K: Jos samaa kasvinsuojeluainetta käytetty, mutta eri päivinä, niin voiko käyttää ryhmätallennusta?

V: Ryhmätallennuksella voi tallentaa kasvinsuojeluaineelle vain yhden käyttöpäivän, mutta jälkeenpäin yksittäisen lohkon käyttöpäivää voi muokata.

Seuraava ketju liittyi samaan aiheeseen:

K: Onko ongelma, jos valmiste on "vieras" eli ohjelma ei tunnista ainetta?

V: Kaikki Tukesin hyväksymät kasvinsuojeluaineet pitäisi olla valittavissa listalta.

K: Milbeknock poikkeusluvalla - ei löydy?

V: Kyseisellä kasvinsuojeluaineella on ollut poikkeuslupa kasvukaudella 2025. Poikkeusluvan voimassaolo on 29.4.-26.8.2025. Jos käytettyä valmistetta ei valikosta löydy lyhyen poikkeusluvan takia, valmistetta ei voi ilmoittaa. Valmisteen käyttö tulee kuitenkin merkitä viljelijän omiin lohkomuistiinpanoihin.

K: Miten yhteiskäyttölohkon ilmoittaminen? Näyttää että koko peruslohko menee oman ilmoitukseni mukaan vaikka se kyllä näyttää oman toimenpidelohkon ilmoitetuksi. Kasvipeiteisyys kyseessä.

V: Ilmoituksella näkyy koko peruslohkon ala, mutta syysilmoitukseen tulee vain omassa hallinnassasi oleva pinta-ala näkyviin. Jos pinta-ala on kartalla oikein, niin silloin tilanteen pitäisi olla kunnossa. Yhteenvetolistassa voi olla näkyvissä koko lohkon pinta-ala.

K: Pitääkö rehupaalikasa pellon laidassa rajata omaksi kasvipeitteettömäksi alaksi?

V: Alle viiden aarin aloista ei tarvitse tehdä omaa toimenpidelohkoa.

K: Pitääkö kertaalleen lautasmuokattuja ruiskutusuria (märiissä olosuhteissa ajettu ja pahoja painaumia) piirtää karttaan omiksi kevytmuokatuiksi aloiksi?

V: Kyllä, lautasmuokkaimella ajettut alueet pitää piirtää omana toimenpidelohkona. Satelliittiseurannan selvityspyyntö tulee todennäköisesti, jos ilmoitat koko lohkon sänkenä.

K: Joka vuosi on suuria haasteita piirtää kartoille laiduntavien eläinten aiheuttamia kulkureittejä, jotka eivät ole kasvipeitteisiä. Miten tarkkaan nämä on piirrettävä? Kohdistus todellisuuteen?

V: Ei ole tarkoituksenmukaista piirtää kapeita polkuja kartalle. Jos ala on alle 0,05 ha, ei tarvitse piirtää.

K: jos ajetaan metsäkoneella pellolla, mitä pitää tehdä jos tulee jälkiä?

V: Jos pellon kasvipeiteisyys tuhoutuu, tulee ala ilmoittaa kasvipeitteettömäksi, mikäli tuhoutuneen alan pinta-ala on yli 0,05 ha.

K: Kevytmuokkaus (esim. kultivointi) sekoittaa pintamaata ja tuo valoa, lämpöä ja happea siemenpankille. Tämä johtaa siihen, että rikkakasvien siemenet itävät tehokkaasti heti muokkauksen jälkeen. Tämä ilmiö tunnetaan hyvin sekä tutkimuksessa että käytännön viljelyssä.

Luomutuotannossa ongelma syntyy siitä, että jos kevytmuokkaus tehdään vain kerran, itämään lähtenyt rikkakasviaalto jää henkiin. Luomussa ei ole kemiallista torjuntaa "varmistuksena", joten rikkakasvit ehtivät kilpailla viljelykasvin kanssa ja siementää. Mekaaninen rikkatorjunta luomussa perustuu yleensä toistoon ja ajoitukseen (esim. vale- ja pikakesanto, sokkoäestys, rikkaäestys ja riviväliharaus), ei yksittäiseen muokkaukseen.

Kevytmuokkausta käytetään silti myös luomussa, koska sillä on selviä etuja: se vähentää eroosiota ja ravinnehuuhtoumia, säästää polttoainetta ja työaikaa sekä voi parantaa maan biologista toimintaa verrattuna raskaaseen muokkaukseen. Tietyillä maalajeilla ja hyvissä viljelykierroissa se voi toimia kohtuullisesti osana kokonaisuutta.

Riskit kasvavat erityisesti silloin, kun kestorikkakasvipaine on suuri (esim. juolavehnä, ohdake), koska kevytluokitus voi jopa pahentaa tilannetta ilman systemaattista toistotorjuntaa. Lisäksi joillakin maalajeilla tai tuotantosuunnissa kevytluokitus voi lisätä muita ongelmia, kuten tuholaispainetta.

Ydinristiriita on se, että luomussa rikkatorjunta on järjestelmä, ei yksittäinen toimenpide. Kevytluokitus voi olla järkevä osa kokonaisuutta, mutta pelkkä yksi kultivointi tekee usein juuri sen, mitä ei haluta: se herättää rikkakasvit, mutta ei tapa niitä.

Tästä herää kysymys: **jos rikkatorjunta luomussa perustuu toistoon ja ajoitukseen, miksi luomussa ei voitaisi sallia esimerkiksi kahta luokituskertaa kevytluokituksen yhteydessä?**

V: Tukiehtojen mukaan kevytluokitukseksi voi ilmoittaa alan, joka on ajettu yhteen kertaan. Luomua koskevat samat säännöt kuin tavanomaista tuotantoa.

K: Kasvipeitteisyyden ryhmätallennuksessa näkyy peruslohkon tunnus ja nimi sekä pinta-ala. Miksi siinä ei näy ilmoitettu kasvi? Kasvitiedon avulla on paljon helpompi tehdä ryhmätallennusta. Nyt pitää olla käytettävissä viljelysuunnitelma, josta voi peruslohkoittain todeta viljeltyt kasvit.

V: Kasvit eivät valitettavasti näy ryhmätallennuksessa. Kasvitiedot saa näkyviin kartalta, jos käyttää toimenpidelohkojen esitäyttöä. Mutta ryhmätallennukseen tätä ominaisuutta ei ole saatu.